

**POLSKIE TOWARZYSTWO SCHRONISK MŁODZIEŻOWYCH
ZARZĄD ODDZIAŁU w KROŚNIE**

38-400 Krosno ul. Bieszczadzka 1, tel./ fax (13) 43 236 98
e-mail: zoptsmkrosno@poczta.onet.pl <http://www.ptsmkrosno.republika.pl>

**S P R A W O Z D A N I E
ZARZĄDU ODDZIAŁU PTSM
w KROŚNIE**

**Z DZIAŁALNOŚCI
w latach 2006 - 2010**

KROSNO: 03 grudnia 2011 r.

I. WSTĘP

VIII Walny Zjazd Sprawozdawczo – Wyborczy Delegatów Oddziału PTSM w Krośnie dokona oceny działalności naszego Oddziału w latach 2006 – 2010 oraz wytyczy kierunki pracy na okres następnej kadencji. Zjazd odbywa się w szczególnym okresie dla historii ruchu schronisk młodzieżowych w Polsce oraz dla historii Towarzystwa w naszym regionie.

W bieżącym roku mija 85 lat od narodzin pięknej idei ruchu schronisk młodzieżowych w Polsce. Idei, która dała podwaliny dla skromnej, ale jednocześnie dostępnej oraz taniej formy turystyki i krajoznawstwa dla młodzieży szkolnej. W roku ubiegłym obchodziliśmy rocznicę 35 lat działalności Oddziału PTSM w Krośnie, Oddziału, który w minionym okresie pozytywnie zaznaczył się nie tylko na mapie Podkarpacia, ale także na mapie Polski. 17 grudnia 2010 roku w Szkolnym Schronisku Młodzieżowym w Lesku odbyło się uroczyste posiedzenie Zarządu Oddziału PTSM, podczas którego były chwile wspomnień i podziękowań dla naszych działaczy z okazji 35 lat działalności naszego Oddziału.

Liczba szkolnych schronisk młodzieżowych współpracujących, atrakcyjność tras typowych, piękna działalność SK PTSM, organizowane imprezy krajoznawczo – turystyczne, osiągnięte wyniki w imprezach centralnych to wskaźniki, które od lat sytuują nasz Oddział w czołówce krajowej.

Jednak w zakresie organizacyjnym i programowym naszego Towarzystwa nadal wiele pozostaje do zrobienia. Większej troski wymaga spadające wykorzystanie bazy szkolnych schronisk młodzieżowych. Trasy typowe dla obozów wędrownych, które w przeszłości cieszyły się wysoką frekwencją, przestały być znakomitą formą wypoczynku dzieci i młodzieży. Spada liczba członków naszego Towarzystwa oraz szkolnych kół krajoznawczo – turystycznych, w tym również kół PTSM. Komercjalizacja życia społeczno gospodarczego dotknęła również nasz Oddział, który musi wypracowywać środki na swoją bieżącą działalność podejmując zadania zlecone.

Dalsze funkcjonowanie Oddziału, a także Towarzystwa jest ściśle związane z rzeczywistym tworzeniem warunków do rozwoju schronisk młodzieżowych oraz upowszechniania krajoznawstwa i turystyki w szkołach. Problem ten w dalszym ciągu oczekuje odpowiednich rozwiązań w zakresie nowelizacji rozporządzenia ds. organizowania krajoznawstwa i turystyki w szkołach, opracowania i wdrożenia systemu kształcenia kadry oświatowej dla potrzeb turystyki szkolnej..

II. STAN ORGANIZACYJNY TOWARZYSTWA

Władze Towarzystwa

Podczas VII Walnego Zjazdu Delegatów Oddziału, które odbyło się w dniu 03.11.2006 r., wybrano na okres 5 letniej kadencji nowe władze O/PTSM w Krośnie w następującym składzie:

Zarząd Oddziału:

1. Jan Barut	– Prezes
2. Bogdan Nakonieczny	– Wiceprezes
3. Tomasz Prawda	– Wiceprezes
4. Matylda Drzymala	– Sekretarz
5. Bernadetta Czado	– Skarbnik
6. Agata Kramarczyk	– Członek Prezydium
7. Kazimierz Patla	– Członek Prezydium
8. Andrzej Borek	– Członek Zarządu
9. Jadwiga Nowak	– Członek Zarządu

W listopadzie ubiegłego roku zmarła Koleżanka Bernadetta Czado, skarbnik Zarządu - wspaniały działacz naszego Oddziału, długoletnia opiekunka SK PTSM w Posadzie Górnej. Za społeczną działalność turystyczną odznaczona Honorową odznaką „Za Zasługi dla Turystyki” oraz Honorową odznaką PTSM w stopniu złotym.

Na posiedzeniu Zarządu w dniu 17 grudnia 2010 r. funkcję skarbnika powierzono Koledze Kazimierzowi Patli, dotychczasowemu członkowi Prezydium.

Problematyka posiedzeń Zarządu Oddziału PTSM w Krośnie

W okresie kadencji Zarząd odbył 9 posiedzeń plenarnych.

Tematyka posiedzeń dotyczyła głównie:

- podsumowania działalności Oddziału w danym okresie i zatwierdzenia kierunków działania na następny rok, zatwierdzania bilansów i planów finansowych,
- ustalania i zatwierdzania kalendarza imprez krajoznawczo turystycznych,
- spraw związanych z organizacją Wojewódzkich Złotów Młodzieży PTSM oraz innych imprez krajoznawczo turystycznych i szkoleń dla opiekunów SK PTSM,
- sieci tras typowych dla obozów wędrownych oraz współpracy ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi (*podpisanie porozumień z organami prowadzącymi SSM w 2007 r., na obszarze byłego województwa rzeszowskiego*),
- wspierania działalności SK PTSM - podziału składki członkowskiej (*uchwała nr 1/I/2007 r. z dnia 29.01.2007 r. w sprawie pozostawienia części składek członkowskich w SK PTSM*)
- ustalania opłat za rezerwację tras typowych administrowanych przez Oddział krosnieński.

Posiedzenia Prezydium Oddziału PTSM w Krośnie

Bieżącą pracą Oddziału zajmowało się Prezydium, które w minionej kadencji odbyło 17 posiedzeń. Posiedzenia były poświęcone głównie:

- sprawom organizacyjnym Oddziału i SK PTSM,
- działalności programowej dotyczącej realizacji uchwał VII Zebrania Sprawozdawczo Wyborczego i zadań nakreślonych przez Zarząd,
- ustalania i podejmowania decyzji związanych z realizacją kalendarza imprez krajoznawczo turystycznych,
- organizacji szkoleń opiekunów SK PTSM i kadry kierowniczej SSM,
- aktualizacji sieci tras typowych oraz danych o szkolnych schroniskach młodzieżowych,
- zatwierdzaniu wykazów szkolnych schronisk młodzieżowych dla Kuratorium Oświaty,
- organizacji, oceny i podsumowania Konkursów Współzawodnictwa Schronisk Młodzieżowych,
- okresowych ocen działalności pracowników biura,
- analizy planów finansowych Oddziału i organizowanych imprez,
- podsumowania osiągnięć SK PTSM i ich opiekunów / przygotowanie wniosków o odznaczenia i wyróżnienia organizacyjne PTSM,
- zatwierdzaniu wniosków na zadania zlecone oraz dofinansowaniu naszych zadań,
- współpracy ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi, organami prowadzącymi schroniska oraz innymi organizacjami w zakresie upowszechniania turystyki wśród młodzieży szkolnej.

Oddziałowa Komisja Rewizyjna:

Oddziałowa Komisja Rewizyjna wybrana na VII Zebraniu Sprawozdawczo - Wyborczym pracowała w następującym składzie:

1. Roman Kopec – Przewodniczący
2. Witold Charzewski – Członek
3. Teresa Wojnar – Członek

W ostatniej kadencji Oddziałowa Komisja Rewizyjna odbyła 5 posiedzeń poświęconych działalności statutowej i finansowej Oddziału oraz pracy Biura naszego Oddziału.

Prowadzone przez OKR kontrole były cenne w bieżącej działalności Prezydium i biura. Zalecenia pokontrolne były realizowane przez Biuro i Prezydium ZO PTSM na bieżąco. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej zostanie przedstawione przez przewodniczącego w następnym punkcie.

Oddziałowy Sąd Koleżeński:

Oddziałowy Sąd Koleżeński został powołany na VII Zebraniu Sprawozdawczo – Wyborczym pracował w następującym składzie:

1. Waldemar Czado – Przewodniczący
2. Marek Drwięga – Członek
3. Jacek Kut – Członek

Z uwagi na brak kwestii spornych Sąd Koleżeński nie odbywał posiedzeń statutowych. Na koniec swojej kadencji przedstawił sprawozdanie, które zostanie przedłożone w dalszej części.

Komisja ds. Współzawodnictwa Schronisk Młodzieżowych:

Komisja ds. Współzawodnictwa Schronisk Młodzieżowych została powołana w 2007 roku przez Zarząd Oddziału PTSM Krosno w składzie: Jan Barut – przewodniczący, Matylda Drzymała i Bogdan Nakonieczny – członkowie, pracowała przez okres całej kadencji. Konkursy współzawodnictwa przeprowadzano zgodnie z Ogólnopolskim Regulaminem Współzawodnictwa Schronisk Młodzieżowych zatwierdzonym przez Zarząd Główny PTSM.

Komisja dokonywała corocznie przeglądu i oceny pracy szkolnych schronisk młodzieżowych biorących udział w konkursie współzawodnictwa, analizowała oceny i opinie młodzieży oraz kadry opiekuńczej i kierowniczej o pracy schronisk. Ustalała końcowe wyniki konkursu na szczeblu oddziałowym. Sporządzała wnioski do wyróżnień centralnych.

Udział szkolnych schronisk młodzieżowych w konkursach współzawodnictwa w latach 2006 - 2010 przedstawia się następująco:

Schronisko	Liczba SSM biorących udział w konkursie w latach:				
	2006	2007	2008	2009	2010
Całoroczne	7	6	8	7	7
Sezonowe	11	9	8	6	5
Ogółem	18 – 69%	15 – 42%	16 – 52%	13 – 45%	12 – 42%

Ocena pracy szkolnych schronisk młodzieżowych przez Komisję Współzawodnictwa co roku była wysoka. Z satysfakcją należy odnotować fakt, że schroniska typowane do etapu centralnego zajmowały lokaty proponowane przez komisję oddziałową. Szkoda, że aktualnie znacznie zmniejszyła się liczba schronisk biorących udział w Konkursie w stosunku do lat poprzednich. Słabszą stroną niektórych schronisk biorących udział w konkursie jest wskaźnik obłożenia. Schroniska, które nie pozyskały na okres wakacji letnich grup wypoczynku pobytowego często miały problem z uzyskaniem 20 % wskaźnika, który jest jednym z kryteriów otrzymania na szczeblu centralnym wyróżnienia w stopniu złotym.

Wyróżnienia SSM zarejestrowanych w O/PTSM Krośnie w Ogólnopolskich Edycjach Konkursu Współzawodnictwa Schronisk w latach 2006 – 2010 przedstawiają się następująco:

2006 rok

- **w kategorii schronisk całorocznych:**
  - SSM w Kalnicy – wyróżnienie w stopniu brązowym,
  - SSM w Lesku - wyróżnienie w stopniu złotym.
- **w kategorii schronisk sezonowych:**
  - SSM w Iwoniczu – wyróżnienie w stopniu złotym,
  - SSM w Myczkowie - wyróżnienie w stopniu złotym

2007 rok

- **w kategorii schronisk całorocznych:**
  - SSM w Lutowiskach – wyróżnienie w stopniu brązowym,
  - SSM w Lesku - wyróżnienie w stopniu złotym.
- **w kategorii schronisk sezonowych:**
  - SSM w Posadzie Górnej – wyróżnienie w stopniu brązowym,
  - SSM w Ustrzykach Dolnych – wyróżnienie brązowym.

2008 rok

- **w kategorii schronisk całorocznych:**
  - SSM w Lutowiskach – wyróżnienie w stopniu srebrnym,
  - SSM w Lesku – wyróżnienie w stopniu srebrnym.
- **w kategorii schronisk sezonowych:**
  - SSM w Bóbrce k/Krosna – wyróżnienie w stopniu brązowym,
  - SSM w Czarnej – wyróżnienie w stopniu brązowym.

2009 rok

- **w kategorii schronisk całorocznych:**
  - SSM w Lutowiskach - wyróżnienie w stopniu srebrnym,
  - SSM w Głobikowej - wyróżnienie w stopniu brązowym,
  - SSM w Dukli - wyróżnienie w stopniu brązowym.
- **W kategorii schronisk sezonowych:**
  - SSM w Czarnej Górnej - wyróżnienie w stopniu srebrnym,
  - SSM w Posadzie Górnej - wyróżnienie w stopniu srebrnym.

2010 rok

- **w kategorii schronisk całorocznych:**
  - SSM w Lutowiskach – wyróżnienie w stopniu srebrnym,
  - SSM w Głobikowej - wyróżnienie w stopniu srebrnym,
  - SSM w Lesku – wyróżnienie w stopniu srebrnym.
- **w kategorii schronisk sezonowych:**
  - SSM w Bóbrce k/Krosna – wyróżnienie w stopniu złotym,
  - SSM w Iwoniczu – wyróżnienie w stopniu złotym.

ZESTAWIENIE UDZIAŁU SSM w ETAPIE CENTRALNYM

STOPIEŃ/ROK	ZŁOTO	SREBRO	BRAŻ	ZŁOTO	SREBRO	BRAŻ
	CAŁOROCZNE			SEZONOWE		
2006	Lesko	-	Kalnica	Iwonicz Myczków	-	-
2007	Lesko	-	Lutowiska	-	-	Posada G. Ustrzyki D.
2008	-	Lutowiska Lesko	-	-	-	Bóbrka Czarna
2009	-	-	Lutowiska Głobikowa Dukla	-	Czarna Posada G.	-
2010	-	Głobikowa Lutowiska	Lesko	Bóbrka Iwonicz	-	-

Warto również przedstawić jak prezentowały się poszczególne szkolne schroniska młodzieżowe biorące udział w Ogólnopolskim Konkursie Współzawodnictwa Schronisk Młodzieżowych na szczeblu Oddziału od 2006 roku:

1. Schroniska całoroczne:

Lp.	Schroniska całoroczne	2006	2007	2008	2009	2010
1.	SSM w Dukli	W	III	III	III	III
2.	SSM w Górzance	W	-	W	W	W
3.	SSM w Głobikowej	-	-	W	I	I
4.	SSM w Lesku	I	I	II	W	III
5.	SSM w Lutowiskach	W	II	I	II	II
6.	SSM w Myczkowie	I	W	W	W	W

2. Schroniska sezonowe:

Lp.	Schroniska sezonowe	2006	2007	2008	2009	2010
1.	SSM w Bóbrce k/Krosna	W	I	I	II	I
2.	SSM w Czarnej Górnej	IV	VI	II	I	III
3.	SSM w Iwoniczu	III	IV	U	W	II
4.	SSM w Nowym Żmigrodzie	W	W	U	W	-
5.	SSM w Posadzie Górnej	VI	III	III	III	III
6.	SSM w Sanoku	W	-	-	-	-
7.	SSM w Stuposianach	V	V	W	-	-
8.	SSM w Ustrzykach Dolnych	II	II	-	W	W
9.	SSM w Foluszu	W	W	W	-	-
10.	SSM w Kalnicy	II	W	W	W	W

*Legenda:

I, II, III itd. oznacza zajęte miejsce w Konkursie

W – wyróżnienie

Podsumowania Konkursów Współzawodnictwa Schronisk Młodzieżowych (edycja XXXI, XXXII, XXXIII, XXXIV, XXXV) na szczeblu Oddziału odbyły się kolejno w latach 2006 - 2010:

- 3 listopada 2006 roku podczas VII Walnego Zebrania Sprawozdawczo Wyborczego Oddziału PTSM w Krośnie; przekazanie dyplomów i materiałów szkoleniowych,
- 2007 – podsumowanie zostało zorganizowane podczas narady szkoleniowej 28.06.2008 r., uczestnicy konkursu otrzymali dyplomy oraz materiały szkoleniowe,
- 19 grudnia 2008 roku podczas posiedzenia Zarządu Oddziału PTSM w Krośnie zorganizowanym w Lesku, w którym wzięło udział 25 dyrektorów/kierowników SSM; wyróżnionym wręczono dyplomy oraz materiały szkoleniowe,
- 18 grudnia 2009 roku podczas posiedzenia Zarządu Oddziału PTSM w Krośnie, które zorganizowano w SSM w Głobikowej i wzięło w nim udział 15 dyrektorów/kierowników SSM; wręczono dyplomy i materiały szkoleniowe,
- 17 grudnia 2010 roku podczas posiedzenia Zarządu Oddziału PTSM w Krośnie, które zorganizowano w SSM „Bieszczadnik” w Lesku i wzięło w nim udział 9 dyrektorów/kierowników SSM; przekazano dyplomy i materiały szkoleniowe.

Z ubolewaniem należy podkreślić, że organizowany przez nasze Towarzystwo Konkurs Współzawodnictwa Schronisk Młodzieżowych od kilku lat spotyka się z dużymi kłopotami finansowymi. Oddział nie ma możliwości pozyskania środków finansowych na nagrody dla laureatów konkursu szczebla oddziałowego. Doceniając wysiłek i olbrzymią pracę dyrektorów/kierowników szkolnych schronisk młodzieżowych oraz prowadzoną w różnych formach edukację ekologiczną, Oddział co roku przekazywał symboliczne nagrody fundowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie.

Koła PTSM i członkowie

Podstawowymi ogniwami w działalności naszego Towarzystwa są koła terenowe. Zasady powoływania i organizacji kół PTSM określa Statut Towarzystwa.

Na terenie działania Zarządu Oddziału PTSM w Krośnie zdecydowana większość kół pracuje przy szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych. Nieliczne Koła prowadzą działalność przy placówkach opiekuńczo – wychowawczych i oświatowo wychowawczych.

Liczba kół w naszym Oddziale w latach 2006 – 2010 przedstawiała się następująco:

Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Ilość SK PTSM	54	61	65	65	32

Zestawienie powyższe uwzględnia koła, które w okresie kadencji posiadały członków z opłaconymi składkami oraz prowadziły wybrane formy działalności statutowej. Po weryfikacji działalności kół w 2009 i 2010 roku ich liczba znacznie zmalała.

W okresie mijającej kadencji najaktywniej działały następujące koła:

- SK PTSM „Beskid” przy SP nr 10 w Krośnie – *op. Ewa Rząsa i Elżbieta Kustroń*,
- SK PTSM przy Gimnazjum w Iwoniczu Zdroju – *op. Krzysztof i Danuta Maciejewscy*,
- SK PTSM „Biesy” przy ZSP w Bziance – *op. Andrzej Borek*,
- SK PTSM przy ZSB w Brzozowie – *op. Marian Soczek*,
- SK PTSM przy ZSE w Brzozowie – *op. Danuta Ślaba*,
- SK PTSM przy ZSP nr 2 w Ustrzykach Dolnych – *op. Andrzej Rybski*,
- SK PTSM „Dreptaki” przy SP w Żarnowcu – *op. Teresa Wojnar*,
- SK PTSM przy Szkole Podstawowej w Głowience – *op. Mariola Tys*,
- SK PTSM przy Zespole Szkół w Gwoźnicy Górnej – *op. Barbara Leszczak*,
- SK PTSM przy Szkole Podstawowej nr 8 w Krośnie – *op. Beata Szwed*,
- SK PTSM „Wagabunda” przy Gimnazjum w Czarnej Sędziszowskiej – *op. Aleksander Czyż*,
- SK PTSM „Pryszcze” przy Zespole Szkół Publicznych w Posadzie Górnej – *Bernadetta Czado*,
- SK PTSM przy Szkole Podstawowej w Szufnarowej – *op. Irena Koziarz*,
- SK PTSM przy Zespole Szkół w Trześniowie – *op. Marek Kurcoń, Janusz Tys*,
- SK PTSM przy Gimnazjum w Tarnawie Dolnej – *op. Marek Drwięga*,
- SK PTSM „Wróbelek” przy ZSP w Wróbliku Szlacheckim – *op. Alfred Wołczański*.

Wyżej wymienione SK PTSM należą do wiodących ogniw funkcjonujących w strukturze Oddziału PTSM w Krośnie. Większość w/w Kół z dużym powodzeniem organizuje imprezy krajoznawczo turystyczne o zasięgu wojewódzkim czy regionalnym z naszego kalendarza względnie regularnie uczestniczy w działalności statutowej Oddziału.

W trakcie minionej kadencji **liczba członków PTSM** zrzeszonych w Oddziale PTSM w Krośnie przedstawiała się następująco:

Liczba członków	2006	2007	2008	2009	2010
Ogółem	1 312	1 275	1 100	920	971
Junior	1 171	1 107	953	790	742
Senior	141	168	147	130	229

Spadek ilości członków w poszczególnych latach mijającej kadencji związany jest według naszej oceny z następującymi czynnikami: brak powszechnej wiedzy w środowiskach szkolnych i społeczeństwie na temat możliwości korzystania z legitymacji PTSM w schroniskach młodzieżowych, brak środków na prowadzenie zajęć pozalekcyjnych a zarazem SK PTSM, promowanie i preferowanie turystyki komercyjnej, spadek ilości wycieczek szkolnych i obozów wędrownych w wyniku trudnej sytuacji materialnej społeczeństwa, brak preferencji na aktywne formy turystyki kwalifikowanej /obozy wędrowne/ przy podziale środków na zadania zlecone jednostkom pozarządowym w obszarze wypoczynku dzieci i młodzieży.

III. SZKOLNE SCHRONISKA MŁODZIEŻOWE

Szkolne schroniska młodzieżowe stanęły obecnie wobec trudnego zadania. Sprostaniu wzrastającym wymaganiom turysty co do standardu oraz utrzymania stosunkowo niskiej ceny, przy skromnych środkach finansowych ze strony samorządów. Niskie ceny w SSM umożliwiają powszechne korzystanie z tych placówek młodzieży szkolnej, podczas organizowanych wycieczek i obozów wędrownych.

Względy ekonomiczne, niski stopień wykorzystania, konieczność prowadzenia remontów w obiektach gdzie lokalizowane były schroniska, stały się powodem likwidacji lub okresowego zawieszenia niektórych placówek przez organy prowadzące.

W 2006 roku w naszym Oddziale PTSM zarejestrowanych było 33 szkolnych SM:

- 7 schronisk całorocznych: Dukla, Górzanka, Jabłonki, Kalnica, Lesko, Lutowiska, i Wetlina,
- 26 schronisk sezonowych: Berezka, Bóbrka k/Soliny, Bóbrka k/Krosna, Bukowsko, Cisna, Czarna Górna, Dukla – SP, Folsz, Grab, Iwonicz, Jasło - Bursa, Komańcza, Krempna, Krosno, Myczkowce, Myczków, Nowy Łupków, Nowy Żmigród, Polany, Posada Górna, Rzepedź, Sanok, Stuposiany, Świątkowa W., Ustrzyki Dolne, Zagórz.

Działalność w 2006 roku prowadziło 7 SSM całorocznych i 19 SSM sezonowych. Zawieszone były SSM w: Berezce, Bukowsku, Cisnej, Myczkowcach, Polanach, Świątkowej Wlk. i Zagórz.

Najwyższe wskaźniki wykorzystania w grupie całorocznych schronisk osiągnęły: SSM w Wetlinie - 63,3%, SSM w Jabłonkach – 22,8% oraz SSM w Lesku - 18,2%, a najniższy wskaźnik odnotowano w SSM w Lutowiskach – 9,2%. **W grupie schronisk sezonowych najwyższe** wskaźniki odnotowano w: SSM w Nowym Łupkowie - 48,1%, SSM w Grabiu - 44,5% oraz w Myczkowie – 38,9%, natomiast najniższy wskaźnik SSM w Krośnie - 4,9%.

W 2007 roku w zarejestrowanych było 36 szkolnych schronisk młodzieżowych:

- 10 schronisk całorocznych: Dukla, Górzanka, Jabłonki, Kalnica, Kamień, Lesko, Lutowiska, Myczków (*przekształcono z sezonowego na całoroczne*), Wetlina, Rzeszów,
- 26 schronisk sezonowych: Baranów Sandomierski, Bóbrka k/Soliny, Bóbrka k/Krosna, Czarna Górna, Dukla SP, Folsz, Grab, Iwonicz, Jasło - Bursa, Komańcza, Krempna, Krosno - Bursa, Kamionka, Łańcut, Mielec, Nowy Łupków, Nowy Żmigród, Posada Górna, Rzepedź, Sanok, Stalowa Wola, Stuposiany, Tarnobrzeg, Ustrzyki Dol., Zagórz

Działalność w 2007 roku prowadziło 10 SSM całorocznych i 26 SSM sezonowych. Zawieszone były placówki w: Dukli SP, Rzepedzi, Stalowej Woli i Zagórz.

Wzrost liczby schronisk w 2007 roku związany był z likwidacją Oddziału PTSM w Rzeszowie. ZO PTSM w Krośnie w porozumieniu z Zarządem Okręgu oraz Zarządem Oddziału PTSM w Przemyślu, przesłał do organów prowadzących schroniska na terenie dawnego woj. rzeszowskiego zaproszenie do współpracy SSM oraz propozycję podpisania porozumień. Do 31 grudnia 2007 r. podpisaliśmy porozumienia z Burmistrzem UM i G w Baranowie Sandomierskim organem prowadzącym SSM w **Baranowie Sandomierskim**, Starostą Powiatu Mieckiego organem prowadzącym SSM w **Mielcu**, Starostą Powiatu Stalowowolskiego organem prowadzącym SSM w **Stalowej Woli**, Starostą Powiatu Ropczycko – Sędziszowskiego organem

prowadzącym SSM w **Kamionce**, Starostą Powiatu Łańcuckiego organem prowadzącym SSM w **Łańcucie**, Gminą Tarnobrzeg organem prowadzącym SSM w **Tarnobrzegu**, oraz Gminą Kamień organem prowadzącym SSM w **Kamieniu**. Współpraca prowadzona była również ze **SM PTSM „Alko” w Rzeszowie**.

Najwyższe wskaźniki wykorzystania w grupie całorocznych schronisk osiągnęły: SSM w Wetlinie - 48,3%, SSM w Lesku – 28,6% oraz SSM w Jabłonkach – 22,9%, a najniższy wskaźnik w SSM w Kamieniu – 6,9%. **W grupie schronisk sezonowych najwyższy procent obłożenia** uzyskały: SSM w Iwoniczu – 95,3%, SSM w Grabiu – 40,5% oraz SSM w Ustrzykach Dolnych – 32,4%, natomiast najniższy wskaźnik SSM w Tarnobrzegu – 1,9% i SSM w Baranowie Sandomierskim – 1,9%

W 2008 roku w zarejestrowanych było 35 szkolnych schronisk młodzieżowych:

- 10 schronisk całorocznych: Dukla, Górzanka, Głobikowa, Jabłonki, Kalnica, Kamień, Lesko, Lutowiska, Myczków i Wetlina,
- 25 schronisk sezonowych: Baranów Sandomierski, Bóbrka k/Soliny, Bóbrka k/Krosna, Czarna Góra, Dukla – SP, Folsz, Grab, Iwonicz, Jasło - Bursa, Komańcza, Krempna, Krosno - Bursa, Kamionka, Łańcut, Mielec, Nowy Łupków, Nowy Żmigród, Posada Górna, Rzepedź, Sanok, Stalowa Wola, Stuposiany, Tarnobrzeg, Ustrzyki D. i Zagórz.

Działalność w **2008 r.** prowadziło **10 SSM całorocznych i 21 SSM sezonowych**. *Zawieszono były placówki w: Dukli – SP, Komańczy, Rzepedzi i Zagórz. Od 1.09.2008 r. zlikwidowano Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Łańcucie.*

W 2008 roku zostało zawarte porozumienie pomiędzy ZO PTSM w Krośnie a Gminą Dębica dotyczące zarejestrowania i współpracy z naszym Oddziałem SSM „Rozdzielnia Wiatrów” w Głobikowej, *natomiast SM PTSM w Rzeszowie podjęło współpracę z Oddziałem w Przemyślu.*

Najwyższe wskaźniki wykorzystania w grupie całorocznych schronisk osiągnęły: SSM w Wetlinie 35,3%, SSM w Jabłonkach 26,5% oraz SSM w Lesku 23,5%, a najniższy wskaźnik odnotowano w SSM w Kamieniu – 7%. **W grupie schronisk sezonowych najwyższe procenty wykorzystania** uzyskały SSM w Grabiu – 50,9%, SSM w Czarnej Górze – 32,5% oraz SSM w Bóbrce k/Soliny – 30%, natomiast najniższy wskaźnik SSM w Krośnie – 2,3%.

W 2009 roku w zarejestrowanych było 34 szkolne schroniska młodzieżowe:

- 10 schronisk całorocznych: Dukla, Górzanka, Głobikowa, Jabłonki, Kalnica, Kamień, Lesko, Lutowiska, Myczków i Wetlina,
- 24 schroniska sezonowe: Baranów Sandomierski, Bóbrka k/Soliny, Bóbrka k/Krosna, Czarna Góra, Dukla – SP, Folsz, Grab, Iwonicz, Jasło - Bursa, Komańcza, Krempna, Krosno - Bursa, Kamionka, Mielec, Nowy Łupków, Nowy Żmigród, Posada Górna, Rzepedź, Sanok, Stalowa Wola, Stuposiany, Tarnobrzeg, Ustrzyki Dolne i Zagórz.

Działalność w **2009 r.** prowadziło **10 SSM całorocznych i 19 SSM sezonowych**. *Zawieszono były placówki w: Dukli – SP, Komańczy, Rzepedzi, Nowym Łupkowie i Zagórz.*

Najwyższe wskaźniki wykorzystania w grupie całorocznych schronisk odnotowano w: SSM w Wetlinie 36,0%, SSM w Jabłonkach – 29,4% oraz SSM w Kalnicy 22,7%, a najniższy wskaźnik odnotowano w SSM Kamieniu – 11,3%. **W grupie schronisk sezonowych najwyższe wskaźniki wykorzystania** uzyskały SSM w Ustrzykach Dolnych – 47,1%, SSM w Grabiu – 40,6% oraz SSM w Posadzie Górze – 36,6%, natomiast najniższy wskaźnik SSM w Mielcu – 0,6%.

W 2010 roku w zarejestrowanych było ponownie 34 szkolne schroniska młodzieżowe:

- 10 schronisk całorocznych: Dukla, Górzanka, Głobikowa, Jabłonki, Kalnica, Kamień, Lesko, Lutowiska, Myczków i Wetlina,
- 24 schroniska sezonowe: Baranów Sandomierski, Bóbrka k/Soliny, Bóbrka k/Krosna, Czarna Góra, Dukla – SP, Folsz, Grab, Iwonicz, Jasło - Bursa, Komańcza, Krempna, Krosno - Bursa, Kamionka, Mielec, Nowy Łupków, Nowy Żmigród, Posada Górna, Rzepedź, Sanok, Stalowa Wola, Stuposiany, Tarnobrzeg, Ustrzyki Dolne i Zagórz.

Działalność w 2010 r. prowadziło **10 SSM całorocznych i 19 SSM sezonowych**. Zawieszone były placówki w: Dukli – SP, Komańczy, Rzepedzi, Nowym Łupkowie i Zagórze.

Najwyższe wskaźniki wykorzystania w grupie całorocznych schronisk odnotowano w: SSM w Jabłonkach - 26,2%, SSM w Głobikowej – 24,1% oraz SSM w Lesku – 23,6%, a najniższy wskaźnik odnotowano w SSM w Myczkowie – 6,1%. **W grupie schronisk sezonowych najwyższe wskaźniki wykorzystania** uzyskały SSM w Iwoniczu – 69,3%, SSM w Posadzie Górnej – 51,0% oraz SSM w Grabiu – 39,9%, natomiast najniższy wskaźnik SSM w Krośnie – 1,4%.

Zestawienie wykorzystania bazy noclegowej SSM:

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009	2010
Liczba SSM	33	36	35	34	34
w tym stałych	7	10	10	10	10
Liczba miejsc w SSM	1 235	1 495	1 458	1 394	1 421
Liczba turystów	16 690	21 497	17 152	17 987	16 742
Liczba udzielonych noclegów w SSM	46 232	49 801	48 648	46 713	51 898
Liczba turystów zagranicznych	212	337	314	186	334
Liczba udzielonych nocleg. dla turystów zagr.	445	857	935	651	942
% wykorzystania szkolnych SM	21,2	21,3	18,1	18,1	20,1

Stan ilościowy schronisk pomimo decyzji związanych z likwidacją oraz czasowym zawieszeniem zabezpiecza aktualne potrzeby szkolnego ruchu krajoznawczo turystycznego (wycieczki organizowane w ciągu roku szkolnego, różnorodne formy wypoczynku organizowane podczas ferii zimowych i wakacji, młodzieżowa i rodzinna turystyka indywidualna).

Równocześnie należy wspomnieć, że w dalszym ciągu baza SSM, z którą współpracuje nasz Oddział należy do największych w Polsce.

Dobre wskaźniki wykorzystania utrzymują się w szkolnych schroniskach młodzieżowych, które oferują wysoką jakość pracy oraz zlokalizowane są w atrakcyjnych miejscach pod względem walorów krajoznawczo turystycznych. Stopień wykorzystania schronisk zależy także od promocji a także dużego zaangażowania kadry prowadzącej.

IV. DZIAŁALNOŚĆ PROGRAMOWA

Krajoznawstwo i turystyka młodzieży szkolnej są ważnym czynnikiem w rozwijaniu zainteresowań i potrzeb młodzieży, a jej rola w wychowaniu i edukacji młodego pokolenia powinna nabierać szczególnego znaczenia. Szczególnie takie formy turystyki, które bogate są w treści krajoznawcze mocno skorelowane z programami nauczania w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych. W celach programowych organizowanych imprez krajoznawczo - turystycznych skupiono uwagę na łączeniu w/w zadań z potrzebami i zainteresowaniami młodzieży. Uwagę w działalności programowej koncentrowano głównie na:

- upowszechnianiu i organizowaniu różnorodnych form turystyki przede wszystkim dla młodzieży szkolnej w oparciu o bazę szkolnych schronisk młodzieżowych,

- zwiększaniu oddziaływania wychowawczego PTSM i jego kadr na postawy edukacyjne, krajoznawcze i rekreacyjne młodych uczestników wycieczek, obozów i imprez,
- zainteresowaniu młodzieży szkolnej, uczestników wycieczek, imprez krajoznawczo turystycznych, obozów wędrownych problematyką edukacji ekologicznej,
- kształtowaniu postaw i nawyków w spędzaniu czasu wolnego poprzez aktywne formy turystyczne i rekreacyjne,
- upowszechnianiu zdobywania odznak krajoznawczych i turystyki kwalifikowanej,
- szkoleniu kadry młodzieżowej / obozy wędrowne/ i nauczycieli dla potrzeb turystyki szkolnej.

Na naszą działalność programową duży wpływ miały ograniczone środki finansowe, które można było pozyskać tylko na promocję turystyki aktywnej, krajoznawczej oraz organizację wakacyjnego wypoczynku dzieci i młodzieży. Znikome były możliwości otrzymania zadania zleconego dotyczącego szkolenia kadr /młodzieży i nauczycieli/ dla potrzeb turystyki szkolnej. Stworzenie warunków do zrobienia rzetelnych uprawnień turystycznych potrzebnych do pracy z młodzieżą szkolną jak; kierownik wycieczki szkolnej, kierownik obozu wędrownego, przewodnik turystyki kwalifikowanej, przewodnik, instruktor krajoznawstwa spowoduje, że więcej nauczycieli będzie sięgać do krajoznawstwa i turystyki, jako formy wspomagającej i uzupełniającej współczesną szkołę w wychowaniu i edukacji młodego pokolenia.

1. Organizacja oraz udział młodzieży w imprezach centralnych

W okresie minionej kadencji Oddział PTSM w Krośnie był organizatorem eliminacji wojewódzkich Ogólnopolskiego Młodzieżowego Turnieju Turystyczno Krajoznawczego. Turniej organizowany był we współpracy oraz na bazie Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Lesku. Celem Turnieju jest popularyzowanie krajoznawstwa i turystyki, aktywnego wypoczynku po nauce oraz sprawdzenie wiedzy i umiejętności turystycznych. Najlepsze drużyny w typach szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych reprezentowały województwo podkarpackie w finale centralnym, który co roku odbywał się w innym województwie. Młodzież, która kwalifikowała się na szczebel centralny co roku osiągała bardzo wysokie lokaty w poszczególnych konkursach jak również w ogólnej klasyfikacji Turnieju.

W ostatnich latach pierwsze miejsca na szczeblu centralnym odnosiły drużyny reprezentujące SKKT „Łazigóry” przy SP w Stefkowej, SKKT z I Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Krośnie (*dwukrotnie*), SKKT przy ZSP nr 2 – NSS w Ustrzykach Dolnych. Wyniki te świadczą m.in. o właściwej selekcji na szczeblu szkoły, powiatu oraz wysokim poziomie organizowanych eliminacji wojewódzkich OMTTK.

2. Wojewódzkie Złoty Młodzieży PTSM

Wojewódzkie Złoty Młodzieży PTSM były stałymi pozycjami w corocznych kalendarzach imprez krajoznawczo turystycznych. Stały się one również tradycyjnym miejscem spotkań młodzieży szkolnej nie tylko z województwa podkarpackiego, ale również z małopolskiego i Słowacji na zakończenie Tygodnia Turystyki Młodzieży. Celem organizowanych zlotów było:

- poznanie walorów krajoznawczo – turystycznych Bieszczadów,
- popularyzowanie turystyki kwalifikowanej wśród młodzieży,
- upowszechnianie tematyki ekologicznej wśród młodzieży,
- podkreślenie obchodów Światowego Dnia Turystyki i Tygodnia Turystyki Młodzieży,
- podkreślenie ważnych rocznic jak; 35 – lat powstania Oddziału PTSM w Krośnie, 85 lat działalności Towarzystwa w Polsce, 100 lat ruchu schronisk młodzieżowych na świecie,
- popularyzowanie SSM jako placówek oświatowych służących młodzieży w procesie edukacji krajoznawczej i pomocnych w realizacji edukacji regionalnej, pro zdrowotnej i ekologicznej,
- nawiązywanie współpracy pomiędzy kołami turystycznymi oraz młodzieżą z Ukrainy i Słowacji
- sprawdzenie wiadomości oraz umiejętności krajoznawczo turystycznych młodzieży uczestniczącej w tych imprezach.

W Złotach brała udział młodzież szkół podstawowych, gimnazjalnych zrzeszona w Kołach PTSM, PTTK, SKKT. Młodzież pod opieką wychowawców i przewodników na specjalnie przygotowanych 1, 2 i 3 dniowych trasach poznawała najciekawsze regiony Bieszczad, by na zakończenie spotkać się w Szkolnym Schronisku Młodzieżowym w Lesku, gdzie co roku organizatorzy przygotowywali konkursy krajoznawcze, ekologiczne, piosenki turystycznej, wiedzy o szkolnych schroniskach młodzieżowych i PTSM, prezentacji multimedialnej „Moja Mała Ojczyzna” oraz konkursy plastyczne.

W minionej kadencji Oddział PTSM w Krośnie zorganizował następujące Złoty:

XXIX Wojewódzki Złot Młodzieży PTSM- Lesko (04.-07.10.2006)	- 270 uczestników,
XXX Wojewódzki Złot Młodzieży PTSM- Lesko (03-06.10.2007)	- 285 uczestników,
XXXI Wojewódzki Złot Młodzieży PTSM - Lesko (01-04.10.2008)	- 192 uczestników,
XXXII Wojewódzki Złot Młodzieży PTSM- Lesko (30.09-03.10.2009)	- 217 uczestników,
XXXIII Wojewódzki Złot Młodzieży PTSM - Lesko (29.09-02.10.2010)	- 202 uczestników.

Największe osiągnięcia w wymienionych zlotach odnotowały Koła PTSM i SKKT z następujących szkół: w **kategorii szkół podstawowych**: SP nr 10 w Krosno, SP Krempna, SP Głowienka, SP Stefkowa, SP Niebylec natomiast wśród młodzieży szkół gimnazjalnych: młodzież reprezentująca gimnazja w; Rymanowie, Trześniowie, Iwoniczu Zdroju, Myczkowie, Krośnie (Gimnazjum Katolickie oraz nr 2).

3. Wojewódzka Giełda Piosenki Turystycznej

Wojewódzka Giełda Piosenki Turystycznej jest od 17 lat stałym elementem kalendarza imprez turystycznych. Również w okresie minionej kadencji co roku organizowana była w Beskidzie Niskim z zakończeniem w Dukli. Współorganizatorami imprezy było Szkolne Schronisko Młodzieżowe oraz Gminny Ośrodek Kultury w Dukli.

Celem organizowanej imprezy jest; zapoznanie uczestników z walorami krajoznawczymi Beskidu Dukielskiego i Dukli, popularyzacja piosenek turystycznych w środowisku młodzieży szkolnej, promowanie problematyki ekologicznej i ochrony przyrody, upowszechnianie turystyki kwalifikowanej wśród młodzieży.

W Giełdzie uczestniczyła młodzież ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych województwa podkarpackiego i małopolskiego. Młodzież startuje w dwóch kategoriach piosenek: piosenki ekologicznej i piosenki turystycznej. Drużyny uczestniczące w Giełdzie reprezentowały wysoki poziom artystyczny, laureaci otrzymywali dyplomu i nagrody

W ciągu minionych pięciu lat zorganizowano następujące edycje imprezy;

XII Wojewódzka Giełda Piosenki Turystycznej	– Dukla (21-22.04.2006)	– 30 uczestników,
XIII Wojewódzka Giełda Piosenki Turystycznej	– Dukla (27-28.04.2007)	– 60 uczestników,
XIV Wojewódzka Giełda Piosenki Turystycznej	– Dukla (18-19.04.2008)	– 50 uczestników,
XV Wojewódzka Giełda Piosenki Turystycznej	– Dukla (17-18.04.2009)	– 39 uczestników,
XVI Wojewódzka Giełda Piosenki Turystycznej	– Dukla (23-24.04.2010)	– 34 uczestników.

4. Rajd „Śladami Jana Pawła II po Ziemi Krośnieńskiej”

Od 2006 roku Rajd „Śladami Jana Pawła II po Ziemi Krośnieńskiej” organizowany jest w rocznicę pobytu Jana Pawła II na Ziemi Podkarpackiej. Współorganizatorem jest LOT „Beskid Niski”. Celem imprezy jest uczczenie rocznic pobytu Jana Pawła II na Podkarpaciu, poznanie i przypomnienie miejsc związanych z wędrówką i pobytem Ks. Karola Wojtyły w Beskidzie Niskim oraz upowszechnianie działalności duszpasterskiej i apostolskiej Jana Pawła II, poznanie unikalnych walorów krajoznawczych i przyrodniczych w Beskidzie Niskim.

W Rajdach uczestniczyła młodzież ze szkół podstawowych i gimnazjalnych Miasta Krosna i woj. Podkarpackiego. Podczas imprez organizowane są konkursy wiedzy o Janie Pawle II, krajoznawczo - przyrodniczy obejmujący obszar trasy rajdu oraz plastyczny.

W ciągu ostatniej kadencji zorganizowano następujące edycje imprezy;

- I Rajd „Śladami Jana Pawła II ...” – Dukla (10.06.2006) – 39 uczestników
Trasa: Krosno – Miejsce Piastowe – Lubatowa – Cergowa (716) – Złota Studzienka – Dukla – Krosno
- II Rajd „Śladami Jana Pawła II ...” – Dukla (12.06..2007) – 42 uczestników
Trasa: Krosno – Bukowsko – Wola Piotrowa – Karlików – Komańcza – Jaślicka – Dukla – Krosno.
- III Rajd „Śladami Jana Pawła II ...” – Chyrowa (17.06.2008) – 36 uczestników
Trasa: Krosno – Dukla – Nowy Żmigród – Kąty – Łysa Góra – Chyrowa – Dukla – Krosno.
- IV Rajd „Śladami Jana Pawła II ...” – Dukla (09.06.2009) – 33 uczestników
Trasa: Krosno – Dukla – Chyrowa – Pustelnia św. Jana – Złota Studzienka – Dukla – Krosno.
- V Rajd „Śladami Jana Pawła II ...” – Desznica (12.10.2010) – 55 uczestników
Trasa: Krosno – Dukla – N. Żmigród – Krempna – Kolanin (705) – Jaworze – Desznica - Krosno.

5. Imprezy SK PTSM i wycieczki turystyki kwalifikowanej

Podstawową formą działalności upowszechniającej krajoznawstwo i turystykę wśród młodzieży zrzeszonej w SK PTSM są imprezy organizowane na terenie województwa. Organizatorami wielu imprez są opiekunowie SK PTSM wspierani finansowo i organizacyjnie przez: nasz Oddział, Kuratorium Oświaty, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, samorządy lokalne i sponsorów prywatnych.

Organizatorami tych imprez były następujące koła:

- SK PTSM „Beskid” przy SP nr 10 w Krośnie – Rajd „Śladami Historii i Legend” (*zorganizowano XVIII, XIX, XX, XXI, XXII edycję*) – Ewa Rząsa, H. Habrat, Elżbieta Kustroń,
- SK PTSM przy Gimnazjum w Iwoniczu Zdroju i SP w Bziance – Rajd „Między – Zdroje” (*zorganizowano XI, XII, XIII edycję*) - Danuta i Krzysztof Maciejewscy, Andrzej Borek
- SK PTSM przy SP nr 1 oraz OPP w Lesku – Rajd „Śladami Wincentego Pola” (*zorganizowano XIII, XIV edycję*) - Henryk Barański,
- SK PTSM przy SP nr 2 w Bieczu – Złot SK PTSM „Beskidzka Wiosna” (*zorganizowano X, XI, XII, XIII, XIV edycję*) - Jadwiga Nowak,
- SK PTSM przy ZSB i ZSE w Brzozowie – „Jesienny Rajd Szkół Ponadgimnazjalnych” (*zorganizowano X, XI, XII, XIII, XIV edycję*) - Danuta Słaba, Marian Soczek, K. Urbanek,
- SKKT przy SP nr 1 i 3 w Krośnie – Rajd „Śladami Janka Wędrowniczka” (*zorganizowano IX, X, XI, XII, XIII edycję*) - Agata Kramarczyk i Danuta Chochołek,
- SK PTSM „Wędrowiec” przy Szkole Podstawowej w Głowience – Rajd „Po bezdrożach” (*zorganizowano od 2007 r. I, II, III, IV edycję*) - Mariola Tys, Marek Kurcoń, Janusz Tys,
- SK PTSM przy LO i ZS w Jedliczu – „Wiosenny Rajd Szkół Ponadgimnazjalnych” (*zorganizowano II, III, IV, V, VI edycję*) - Matylda Drzymala, Małgorzata Kusiak,
- SK PTSM przy SP nr 2 w Przysietnicy – Rajd „Śladami Historii” (*zorganizowano X, XI, XII, XIII, XIV edycję*) – Halina Soczek
- SK PTTK przy LO w Lesku, SK PTSM „Łazigóry” przy SP Stefkowa, SKKT „Biesy” i SK PTSM „Besida” przy SP w Czarnej, SK PTSM „Połoniny” przy LO w Lesku – Wojewódzki Konkurs „O Bieszczadach wiem prawie wszystko” dla uczestników ze szkół podstawowych i gimnazjalnych (*zorganizowano XVII, XVIII, XIX, XX, XXI edycję*) - Zofia Nawracaj, Dorota Białogłowicz, Katarzyna Werwińska, Anna Łysyganicz, Andrzej Rybski,
- SK PTSM „Wagabunda” przy Gimnazjum w Czarnej Sędziszowskiej – Ogólnopolskie Czarnieńskie Zimowe Zawody w Marszu na Orientację „CzarZiMnO” (*zorganizowano XV, XVI, XVII, XVIII, XIX edycję*) – Aleksander Czyż.

Olbrzymi wkład pracy w organizację wyżej wymienionych imprez wnieśli opiekunowie szkolnych kół PTSM, dyrektorzy/kierownicy schronisk w Bóbrce k/Krosna – Stefania Szarek, Dukli – Kazimierz Patla i Lesku – Tomasz Prawda, oraz członkowie Zarządu Oddziału PTSM Krośnie i Oddziałowej Komisji Rewizyjnej.

6. Wycieczki krajoznawczo – turystyczne „Krośnieńskie wędrówki po Beskidzie Niskim i Pogórzu” – zadanie zlecone realizowane wyłącznie dla dzieci i młodzieży z Miasta Krosna

Od 2008 roku, głównie w okresie maja, czerwca i września, organizowane są jednodniowe wycieczki krajoznawczo – turystyczne piesze dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych i gimnazjalnych Miasta Krosna. **Łącznie w tej formie wzięło udział 720 dzieci.**

Inicjatywa ta przybliży nauczycielom możliwość organizacji taniej szkolnej edukacji krajoznawczo turystycznej. W wycieczkach biorą udział uczniowie w zorganizowanych grupach 10 osobowych zgłoszonych z poszczególnych klas pod opieką nauczycieli wychowawców.

Podczas organizowanych jednodniowych wycieczek turystyki aktywnej uczestnicy poznają wspaniałe szlaki turystyczne w niedalekiej odległości od Krosna oraz walory krajoznawczo-turystyczne Beskidu Dukielskiego, Beskidu Niskiego, Pogórza Ciężkowickiego i Pogórza Strzyżowsko – Dynowskiego. Dzieci zdobywają podstawową wiedzę krajoznawczą o najbliższym regionie i uczą się zdobywać punkty do odznaki krajoznawczej (MOK) i turystyki kwalifikowanej (GOT). Nabywają także umiejętności turystyczne oraz poznają zasady bezpiecznego spędzania czasu wolnego i uprawiania turystyki pieszej. W latach 2008 – 2010 zorganizowano łącznie **18 jednodniowych wycieczek**, w których uczestniczyły dzieci i młodzież ze szkół: MZS nr 8 - SP nr 8, SP nr 4, MZS nr 5 – SP nr 1, MZS nr 4 – SP nr 15, SP nr 3, MZS nr 5 – Gim. nr 1, MZS nr 2 – Gim. nr 5, SP nr 6, SP nr 14, MZS nr 4 – SP nr 15.

7. Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży

1) Wypoczynek zimowy

W latach 2006-2010 udało się zorganizować tylko w 2006 roku wypoczynek zimowy. Był to obóz narciarski na stoku w Iwoniczu Zdroju z codziennym dojazdem z Krosna, który zorganizowało SK PTSM „Beskid” przy SP nr 10 w Krośnie. W pozostałych latach głównie z powodu braku śniegu nie zorganizowano podobnych form wypoczynku zimowego.

2) Wypoczynek letni

Organizowany był przez Koła PTSM w miejscu zamieszkania jak również w formach wyjazdowych. W miejscu zamieszkania organizatorem różnorodnych form rekreacyjnych było SK PTSM „Beskid” przy SP nr 10 w Krośnie.

Wypoczynek wakacyjny wyjazdowy dla członków PTSM organizowany był głównie na atrakcyjnych trasach typowych PTSM oraz obozach krajoznawczych i turystyki kwalifikowanej. Organizatorami w/w form wyjazdowych były koła:

- SK PTSM przy ZSP w Posadzie Górnej,
- SK PTSM przy SP nr 8 w Krośnie,
- SK PTSM przy LO Sióstr Prezentek w Rzeszowie.

W założeniach programowych organizowanych form wypoczynku celami było m.in.;

- poznanie najciekawszych atrakcji krajoznawczo – turystycznych wybranych regionów Polski i woj. podkarpackiego,
- poszerzenie wiedzy z zakresu edukacji regionalnej, ekologicznej, ochrony przyrody,
- kształtowanie umiejętności turystycznych w zakresie terenoznawstwa, organizacji wycieczek i imprez,
- udział uczestników w aktywnych formach wypoczynku poprzez wędrówki piesze,
- zajęcia rekreacyjno – sportowe i kulturalno oświatowe,
- pozytywne oddziaływanie wychowawcze na dzieci i młodzież ze środowisk biednych oraz z rodzin z problemami alkoholowymi,
- kreowanie w środowisku szkolnym atrakcyjnych, tanich, bezpiecznych form wypoczynku oraz popularyzacja i zdobywanie odznak krajoznawczych i turystyki kwalifikowanej.

Podczas minionej kadencji 2006 – 2010 zorganizowano 13 różnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży, w których łącznie wzięło udział 660 uczestników.

➤ w 2006 roku

- a) SK PTSM „Beskid” przy SP nr 10 w Krośnie – zajęcia rekreacyjne w miejscu zamieszkania – rejon Beskidu Niskiego, B. Dukielskiego, Dołów Jasielsko-Sanockich, Pogórza i Krosna – *wzięło udział 40 dzieci*,
- b) SK PTSM przy SP nr 8 w Krośnie, SK PTSM przy LO Sióstr Prezentek w Rzeszowie – szkoleniowo-wypoczynkowe obozy wędrowne w Pieninach i Tatrach – *łącznie wzięło udział 61 uczestników*.

➤ w 2007 roku

- a) SK PTSM „Beskid” przy SP nr 10 w Krośnie – zajęcia rekreacyjne w miejscu zamieszkania – rejon Beskidu Niskiego, B. Dukielskiego, Dołów Jasielsko-Sanockich, Pogórza i Krosna – *wzięło udział 30 dzieci*,
- b) SK PTSM przy SP nr 8 w Krośnie, SK PTSM przy ZSP w Posadzie Górnej – szkoleniowo-wypoczynkowe obozy wędrowne i krajoznawcze – woj. zachodniopomorskie, Gdańsk, Gdynia i Sopot – *łącznie wzięło udział 53 uczestników*.

➤ w 2008 roku

- a) SK PTSM „Beskid” przy SP nr 10 w Krośnie – zajęcia rekreacyjne w miejscu zamieszkania – rejon Beskidu Niskiego, B. Dukielskiego, Dołów Jasielsko-Sanockich, Pogórza i Krosna – *wzięło udział 25 dzieci*,
- b) SK PTSM przy SP nr 8 w Krośnie; szkoleniowo – wypoczynkowy wędrowny obóz krajoznawczy w Szczytnie (Mazurski PK) – *łącznie wzięło udział 35 uczestników*.

➤ w 2009 roku

- a) SK PTSM „Beskid” przy SP nr 10 w Krośnie – zajęcia rekreacyjne w miejscu zamieszkania – rejon Beskidu Niskiego, B. Dukielskiego, Dołów Jasielsko-Sanockich, Pogórza i Krosna – *wzięło udział 25 dzieci*,
- b) SK PTSM przy SP nr 8 w Krośnie; szkoleniowo – wypoczynkowy wędrowny obóz krajoznawczy w Białymstoku (Białowieski PN) – *łącznie wzięło udział 32 uczestników*.

➤ w 2010 roku

- a) SK PTSM „Beskid” przy SP nr 10 w Krośnie – zajęcia rekreacyjne w miejscu zamieszkania – rejon Beskidu Niskiego, B. Dukielskiego, Dołów Jasielsko-Sanockich, Pogórza i Krosna – *wzięło udział 25 dzieci*.

3) Kolonie o profilu krajoznawczo turystycznym - zadania zlecone przez Kuratorium Oświaty w Rzeszowie

Kolonie (14 dniowe) organizowane były w Szkolnym Schronisku Młodzieżowym w Lesku. Celem kolonii było;

- *organizacja aktywnego wypoczynku połączonego z podstawowym szkoleniem w zakresie animacji krajoznawstwa i turystyki w środowisku młodzieży szkolnej,*
- *poznanie unikalnych walorów krajoznawczo – turystycznych woj. podkarpackiego oraz upowszechnianie wiedzy na temat polskiej historii, kultury, walorów przyrodniczych i krajobrazowych naszego regionu,*
- *popularyzowanie turystyki kwalifikowanej wśród dzieci i młodzieży jako formy wypoczynku oraz aktywnego spędzania wolnego czasu,*
- *kształtowanie umiejętności turystycznych w zakresie terenoznawstwa, organizacji wycieczek, biwaków, obozów wędrownych i imprez krajoznawczych,*
- *kreowanie w środowisku szkolnym atrakcyjnych, tanich, bezpiecznych, oczekiwanych przez młodzież szkolną i pożytecznych społecznie form wypoczynku letniego,*
- *popularyzacja i nauczanie zdobywania odznak krajoznawczych i turystyki kwalifikowanej (Młodzieżowa Odznaka Krajoznawcza, Górską Odznaką Turystyczną, Turysta Przyrodnik).*

Podczas każdej kolonii zrealizowane były;

- **dwie całonocne wycieczki;**
  - jedna krajoznawcza do Komańczy, Dukli, skansenu w Bóbrce, Żarnowca i Krosna, w celu poznania związku wielkich Polaków (*kard. S. Wyszyński, Ojciec św. J. Paweł II, Ignacy Łukasiewicz, Maria Konopnicka*) z „ziemią krośnieńską”.
  - druga krajoznawczo turystyczna połączona z wędrówką górską po Bieszczadzkim Parku Narodowym wraz ze zwiedzaniem Muzeum Przyrodniczo Łowieckiego w Nowosiólkach.
- **2 wycieczki (4-5 godzinne)** autokarowe do: 1) Myczkowiec, Soliny i Polańczyka (zwiedzanie największej w Polsce zapory i elektrowni wodnej, rejs statkiem), 2) Sanoka (basen i Muzeum Budownictwa Ludowego lub Muzeum Historyczne),
- wędrówki piesze po ścieżkach spacerowych i znakowanych szlakach turystycznych wokół Leska; 1) do rezerwatu przyrody na Górze Sobień, 2) do ruin obronnego zespołu klasztoru Karmelitów Bosych w Zagórz, 3) do pomnika przyrody „Kamień Leski”.
- wyjazdy na basen otwarty do Sanoka i kryty do Ustrzyk Dolnych,
- zajęcia rekreacyjno sportowe, kulturalne, plastyczne,
- zajęcia edukacyjno wychowawcze (*warsztaty z terenoznawstwa, organizacji wycieczek szkolnych i rodzinnych, zasad zdobywania odznak turystycznych i krajoznawczych*), pogadanki z przedstawicielami; GOPR, PTTK, PTSM, Policji), zajęcia kulturalno-oświatowe i świetlicowe (*projekcje filmów: na temat „atrakcje krajoznawcze woj. podkarpackiego”, konkursy, turnieje, kalambury, nauka piosenek turystycznych, dyskoteki*).
- zdobywanie Młodzieżowej Odznaki Krajoznawczej, Górskiej Odznaki Turystycznej i odznaki Turysta Przyrodnik.

Łącznie w latach 2007 – 2010 **zorganizowano 4 kolonie dla 335 uczestników**. Były to dzieci i młodzież wszystkich typów szkół z rodzin byłych pracowników państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej z powiatów; przemyskiego, jarosławskiego, stalowowolskiego i tarnobrzeskiego. Jedna kolonia w 2009 roku zorganizowana była dla dzieci z rodzin dotkniętych powodzią z powiatu mieleckiego, natomiast w 2010 roku dla dzieci pochodzących z rodzin o niskich dochodach z powiatu lubaczowskiego i jarosławskiego.

4) Ilościowe zestawienie organizowanego wypoczynku letniego i zimowego:

Wyszczególnienie	Liczba młodzieży dla której zorganizowano wypoczynek				
	2006	2007	2008	2009	2010
Małe formy rekreacyjno turystyczne w m. zam.	75	30	25	25	25
Obozy krajoznawczo – turystyczne wyjazdowe	61	53	35	32	-
Kolonie dla dzieci (zad. zlecone KO)	-	84	85	85	80
Razem:	136	167	145	142	105

Mała liczba uczestników w różnorodnych formach wypoczynku spowodowana jest głównie trudną sytuacją materialną większości społeczeństwa. Pozyskiwane dofinansowanie z Kuratorium Oświaty w ramach tzw. zadań zleconych dla jednostek pozarządowych stanowi jedynie około 9% ogólnych kosztów pobytu na 14 dniowym obozie wędrownym. Ponadto od kilku lat Kuratorium ogłasza konkursy wyłącznie na dofinansowanie wypoczynku letniego.

7. Trasy typowe PTSM

W latach 2006 – 2010 Oddział PTSM w Krośnie prowadził 5 tras typowych. W poszczególnych latach obłożenie tras typowych było znikome w stosunku do pełnej przepustowości. Od 2006 roku praktycznie 90 % obozów przyjmowanych jest na trasy projektowane indywidualnie w uzgodnieniu z organizatorami. Równocześnie ze względu na coroczne zmniejszanie środków budżetowych na zadania zlecone w obszarze wypoczynku dzieci i młodzieży, co roku spada ilość obozów wędrownych organizowanych po trasach typowych i nietypowych. Szczególnie dotyczy to liczby obozów organizowanych przez szkoły, stowarzyszenia, organizacje młodzieżowe. W ostatnim latach nie organizują obozów wędrownych zakłady pracy, które wcześniej organizowały wypoczynek dla dzieci swoich pracowników. Przyczyną jest inny sposób konsumowania funduszu socjalnego, wejście w życie ustawy o usługach turystycznych promującej podmioty gospodarcze wyspecjalizowane w świadczeniu usług turystycznych. Obóz wędrowny jest specjalistyczną formą wypoczynku wymagającą zatrudnienia kadry z odpowiednimi kwalifikacjami. Równocześnie uczestnicy powinni być odpowiednio przygotowani do udziału w obozie wędrownym. Aktualnie szacuje się, że obozy wędrowne są droższe od stacjonarnych form wypoczynku.

Liczba przygotowanych tras PTSM oraz ilość obozów wędrownych w latach 2006-2010

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009	2010
Liczba trasy typowych dla obozów wędrownych	2	1	0	8	0
Liczba organizowanych tras ind. dla obozów wędrownych	16	11	1	1	2
Ilość przyjętych obozów	18	15	3	10	2

V. DZIAŁALNOŚĆ SZKOLENIOWA

W mijającej kadencji Oddział prowadził działalność szkoleniową w zakresie:

1. Szkolenia dyrektorów/kierowników szkolnych schronisk młodzieżowych – wybrane szkolenia organizowane były wspólnie z nadzorem pedagogicznym Kuratorium Oświaty w Rzeszowie. Poświęcone były głównie; działalności SSM, zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego w SSM, przygotowaniu schronisk do sezonu turystycznego, współpracy schronisk z Zarządem Oddziału PTSM w Krośnie, organizacji i podsumowania konkursów współzawodnictwa schronisk młodzieżowych, wybranych zagadnień prawnych związanych z funkcjonowaniem SSM, współpracy z organami prowadzącymi, finansowaniu schronisk.

2. Szkolenia Opiekunów SK PTSM

Szkolenie społecznej kadry Towarzystwa stanowiło w minionej kadencji jeden z istotnych elementów działalności programowo szkoleniowej. Szkolenia te organizowane były głównie dla opiekunów SK PTSM. Realizowaliśmy również szkolenia nauczycieli dla potrzeb turystyki szkolnej (kierowników wycieczek szkolnych, kierowników i wychowawców placówek wypoczynku dzieci i młodzieży. Działalność ta przyniosła wymierne efekty w zakresie jakości programowania i organizacji turystyki szkolnej jak również wakacyjnego wypoczynku dzieci i młodzieży. Podczas organizowanych kolonii zatrudnialiśmy głównie wychowawców, którzy uczestniczyli w kursach prowadzonych przez nasz Oddział.

Szczegółowe zestawienie zrealizowanych form szkoleniowych podczas minionej kadencji przedstawia się następująco:

2006 rok:

- 14.03–05.04 – kurs dla wychowawców placówek wypoczynku: *ukończyło 38 uczestników*,
- 5–6.06 – kurs instruktazowy dla kierowników placówek wypoczynku: *ukończyło 7 osób*,
- 27.06 – szkolenie dla dyrektorów/kierowników SSM: *udział brało 29 uczestników*,
- 26 – 29.10 – szkoleniowy wyjazd studyjny dla nauczycieli liderów działalności krajoznawczo turystycznej opiekunów szkolnych kół krajoznawczo turystycznych: Wrocław – Michałowice – Sudety Zachodnie: *uczestniczyło 42 nauczycieli*.

2007 rok:

- 20.03–03.04 – kurs dla wychowawców placówek wypoczynku: *ukończyło 22 uczestników*,
- 8–9.06 oraz 20–21.11 – kurs instruktazowy dla kierowników wycieczek szkolnych i placówek wypoczynku: *łącznie ukończyło 69 uczestników*,
- 25–28.10 – szkoleniowy wyjazd studyjny dla nauczycieli liderów działalności krajoznawczo turystycznej, opiekunów szkolnych kół krajoznawczo turystycznych: Sucha Beskidzka – Babia Góra, Beskid Mały, Pogórze Wielickie: *uczestniczyło 26 nauczycieli*.

2008 rok:

- 27.06 – szkolenie dla dyrektorów/kierowników schronisk młodzieżowych – *23 uczestników*,
- 16–19.10 – szkoleniowy wyjazd studyjny dla nauczycieli liderów szkolnej działalności krajoznawczo turystycznej, opiekunów szkolnych kół PTSM: Zakopane – Tatry Polskie – Pieniny: *udział wzięło 30 nauczycieli*.

2009 rok:

- 3–26.03, 13.03–03.04, 26.05–15.06 – kursy dla wychowawców placówek wypoczynku: *łącznie uprawnienia uzyskało 77 osób*,
- 30–31.03 – kurs instruktazowy dla kierowników placówek wypoczynku: *20 nauczycieli*,
- 2.07 – szkolenie dla dyrektorów/kierowników schronisk młodzieżowych: *21 uczestników*.

2010 rok:

- 20.01–04.04 oraz 18.05–10.06 – kursy dla kierowników i wychowawców placówek wypoczynku: *ukończyło 27 uczestników*,
- 30.06 – szkolenie dla dyrektorów/kierowników szkolnych SM: *19 uczestników*.

3. Szkolenia młodzieży w zakresie edukacji ekologicznej

Szkolenia te odbywały się głównie podczas obozów wędrownych, obozów krajoznawczych oraz rekreacyjno turystycznych zajęć organizowanych w miejscu zamieszkania. Podczas wspomnianych form wypoczynku realizowano szkolenie ekologiczne według indywidualnych programów poszczególnych organizatorów. Programy te miały na celu: *popularyzowanie wiedzy o formach ochrony przyrody w Polsce, poszerzanie ogólnej wiedzy na temat ekologii, kształtowanie postaw proekologicznych oraz rozwijanie poczucia odpowiedzialności za stan środowiska, podkreślanie przykładów racjonalnej działalności człowieka, umożliwianie młodzieży odczuwania i przeżywania piękna krajobrazu i tworzenia emocjonalnego stosunku do otaczającej nas przyrody*.

Szkolenia ekologiczne dla uczestników prowadzone były również podczas większości organizowanych imprez krajoznawczo turystycznych realizowanych według corocznych kalendarzy. Były to różnorodne formy jak wycieczki z przewodnikiem po parkach narodowych, parkach krajobrazowych, placówkach muzealnych, prelekcje z przedstawicielami PN i Zespołu Parków Krajobrazowych w Krośnie. Podczas każdej imprezy uczestnicy otrzymywali materiały szkoleniowe, które były pomocne do udziału w konkursach ekologicznych oraz krajoznawczych związanych ze znajomością środowiska przyrodniczego woj. podkarpackiego. Organizatorzy tych form szkoleniowych otrzymali dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie na pokrycie części kosztów związanych ze szkoleniem.

VI. ODZNACZENIA I WYRÓŻNIENIA DZIAŁACZY

Honorową odznakę PTSM otrzymali:

1. W stopniu brązowym:

- Kusiak Małgorzata – 2006 r.
- Kustroń Elżbieta – 2006 r.
- Maciejewska Danuta – 2006 r.
- Nawracaj Zofia – 2006 r.
- Wadas Grzegorz – 2010 r.

2. W stopniu srebrnym:

- Drwięga Marek – 2006 r.
- Kramarczyk Agata – 2006 r.
- Prawda Tomasz – 2010 r.
- Słaba Danuta – 2010 r.
- Szwed Beata – 2006 r.
- Tys Janusz – 2006 r.
- Zajchowska Bernadetta – 2006 r.

3. W stopniu złotym:

- Borek Andrzej – 2006 r.
- Drzymała Matylda – 2006 r.
- Kania Marian – 2006 r.
- Kurcoń Marek – 2010 r.
- Maciejewski Krzysztof – 2006 r.
- Nakonieczny Bogdan – 2006 r.
- Soczek Halina – 2006 r.
- Szwed Beata – 2010 r.

Honorową odznakę „Za Zasługi dla Turystyki” zostali odznaczeni:

- Barański Henryk – 2009 r.
- Czado Bernadetta – 2007 r.
- Czado Waldemar – 2008 r.
- Drzymała Matylda – 2009 r.
- Kopec Roman – 2007 r.
- Kramarczyk Agata – 2009 r.
- Lelek Stanisław – 2006 r.
- Nowak Jadwiga – 2008 r.
- Patla Kazimierz – 2006 r.
- Prawda Tomasz – 2008 r.
- Rokosz Stanisław – 2010 r.
- Rząsa Ewa – 2010 r.
- Soczek Halina – 2006 r.
- Soczek Marian – 2010 r.
- SK PTSM „Beskid” przy SP nr 10 w Krośnie – 2006 r.
- SK PTSM „Połoniny” przy LO w Lesku – 2006 r.

Dyplom Honorowy Zarządu Głównego PTSM „Za zasługi w pracy społecznej na rzecz rozwoju ruchu schronisk młodzieżowych”:

- Bąk Elżbieta – 2006 r.
- Brożyna Zofia – 2006 r.
- Czerenkiewicz Elżbieta – 2006 r.

- Łysyganicz Anna – 2006 r.
- Mielniczek Zofia – 2006 r.
- Patla Kazimierz – 2006 r.
- Prawda Tomasz – 2006 r.
- Preisner Teresa – 2006 r.
- Szarek Stefania – 2006 r.
- Wilk Bronisława – 2006 r.

Dyplom Honorowy Zarządu Głównego PTSM „Za upowszechnianie krajoznawstwa i turystyki wśród dzieci i młodzieży w duchu umiłowania regionu i Ojczyzny”:

- Czado Bernadetta – 2006 r.
- Habrat Helena – 2006 r.
- Kopeć Roman – 2006 r.
- Kurcoń Marek – 2006 r.
- Słaba Danuta – 2006 r.
- Soczek Marian – 2006 r.

VII. PODSUMOWANIE

W sprawozdaniu Zarządu Oddziału PTSM w Krośnie przedstawione zostały zrealizowane zadania w okresie minionej kadencji. Jest to zestawienie dokonań wielu działaczy Oddziału w zakresie działalności: organizacyjnej, programowej, szkoleniowej, usługowej. Ocena tej działalności należy do Delegatów VIII Walnego Zebrania Sprawozdawczo Wyborczego.

Pomimo podejmowanych działań, trudna jest sytuacja finansowa Oddziału. W znacznym stopniu zmalały dochody z rezerwacji tras typowych oraz składek członkowskich. Coraz trudniej jest pozyskać środki na zadania zlecone, które obecnie w znikomej części wspomagają naszą działalność programową. Należy tutaj nadmienić, że zatrudnienie w Biurze Oddziału nie wynosiło więcej jak ½ etatu pracownika merytorycznego (*od 2007 r. Agata Kaczor*). Aktualnie (od 2007 r.) księgowość prowadzona jest na umowę o dzieło przez Helenę Zygarowicz. Pracę Biura Oddziału wspomagały osoby kierowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Krośnie, dla których organizowane były 6 miesięczne staże pracy. W niektórych okresach zadania w Biurze wykonywali społecznie członkowie Prezydium Zarządu Oddziału. Liczymy, że przedstawiony materiał sprawozdania zostanie poddany rzeczowej ocenie delegatów w dyskusji, a sformułowane wnioski pozwolą na przyjęcie programu na okres następnej kadencji.

Na zakończenie w imieniu ustępującego Zarządu pragnę podziękować tym wszystkim osobom i instytucjom, które wspierały nas w realizacji zaprezentowanego programu. Były to: Kuratorium Oświaty, Urząd Marszałkowski, WFOŚ i GW w Rzeszowie, Prezydent Miasta Krosna, Starostowie Powiatu Krośnieńskiego i Leskiego, Burmistrz Miasta i Gminy w Lesku i Dukli.

Szczególne podziękowania Zarząd składa opiekunom SK PTSM za olbrzymi wkład pracy społecznej w upowszechnianie krajoznawstwa i turystyki wśród młodzieży szkolnej oraz dyrektorom/kierownikom i wychowawcom szkolnych schronisk młodzieżowych, którzy w szeregu przypadkach pracują za symboliczne wynagrodzenie, mając w szczególności na względzie dobro swoich placówek oraz młodzieży.

Zarząd Oddziału PTSM w Krośnie